

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 13-10-2023

Znak: PNK.I.4130.201.2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr LXVII/478/2023 Rady Miejskiej w Ożarowie z dnia 6 września 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ożarów w części obejmującej § 6 ust. 3, § 15 ust. 16, § 15 ust. 20, § 16 ust. 2, § 17 ust. 1 lit. d, § 17 ust. 4 lit. b oraz c, § 17 ust. 6, § 18 ust. 4 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ożarów, stanowiącego załącznik Nr 1 do uchwały.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 6 września 2023 r. Rada Miejska w Ożarowie podjęła uchwałę nr LXVII/478/2023 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ożarów. Podstawę prawną uchwały stanowią art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023., poz. 40) oraz art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.). W dniu 15 września 2023 r. uchwała ta została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu, który w dniu 28 września 2023 skierował do Rady Miejskiej w Ożarowie zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego. Rada Miejska nie udzieliła odpowiedzi na to zawiadomienie.

Treści § 6 ust. 3 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ożarów, stanowiący załącznik Nr 1 do analizowanej uchwały (dalej jako „Regulamin”) stanowi, że naprawa

pojazdów poza warsztatami samochodowymi może odbywać się wyłącznie w zakresie obejmującym drobne naprawy, co stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Regulacja ta stanowi przekroczenie delegacji ustawowej przyznanej Radzie Miejskiej. Żaden bowiem przepis ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 – dalej jako „ustawa”) nie przyznaje Radzie Miejskiej kompetencji do wprowadzenia takiego ograniczenia przedmiotowego. Stanowisko organu nadzoru potwierdza wyrok WSA w Olsztynie z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 7/19: *„Rada gminy nie posiada podstawy prawnej do ingerowania w prawo właściciela samochodu do władania rzeczą, tak jak stało się to w gminie, gdzie ograniczono to prawo do dokonywania „drobnych napraw” - tym bardziej, że pojęcie to jest niedookreślone, a więc nie może mieć charakteru normatywnego”*.

Postanowienie zawarte w § 15 ust. 16 Regulaminu stanowi, że częstotliwość opróżniania osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków – zgodnie z częstotliwością określoną w instrukcji obsługi, jednak nie rzadziej niż jeden raz w roku. Taka regulacja mająca stanowić realizację dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy jako nazbyt ogólna i niewskazująca konkretnie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego nie wypełnia dyspozycji wskazanego przepisu. Analogiczne do organu nadzoru stanowisko zaprezentował WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 123/19: *„Sprzeczne z prawem są również postanowienia § 5 ust. 5 Regulaminu, zgodnie z którymi – "Opróżnianie zbiorników bezodpływowych odbywa się na podstawie zamówienia właściciela nieruchomości złożonego do podmiotu uprawnionego. Częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z instrukcji ich eksploatacji". Tymczasem, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy - regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego. Tym samym, przyjęcie przez Gminę, że częstotliwość opróżniania tych zbiorników określa instrukcja ich eksploatacji jest niewystarczające i niezgodne z cytowanym przepisem. Bez wpływu na to pozostaje różnorodność tych zbiorników, w szczególności ich różna pojemność”*.

Delegacja zamieszczona art. 6 ust. 1 ustawy nie przyznaje Radzie Miejskiej kompetencji do określenia w regulaminie, jak uczyniono w § 15 ust. 20 Regulaminu, obowiązku właścicieli nieruchomości do przechowywania dokumentów, potwierdzających korzystanie z usług przedsiębiorstw wywozowych w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz okazywania ich pracownikom Urzędu Miejskiego oraz funkcjonariuszom Straży Miejskiej.

W treści § 16 ust. 2 Rada Miejska określiła zasady zmierzające do minimalizacji powstawania odpadów komunalnych. Według organu nadzoru Rada Miejska nie ma kompetencji do określania w Regulaminie zasad zmierzających do minimalizacji powstawania odpadów komunalnych. Zawarte bowiem w tym postanowieniu zasady w ocenie organu nadzoru stanowią bezprawna ingerencje Rady Miejskiej w sferę prywatności mieszkańców gminy.

Treść § 17 ust. 1 lit. d Regulaminu stanowi przekroczenie przez Radę Miejską delegacji ustawowej określonej w art. 4 ustawy, gdyż w ocenie organu nadzoru poza delegacją ustawową tego przepisu pozostaje wprowadzenie obowiązku umieszczania na ogrodzeniu nieruchomości tabliczki ostrzegawczej o posiadaniu zwierzęcia domowego.

Rada Miejska przekroczyła delegację ustawową w zakresie treści § 17 ust. 4 lit. b oraz c regulujących zakazy wprowadza zwierząt domowych do nieruchomości użytku publicznego oraz terenów piaskownic i placów zabaw dla dzieci. Wprowadzenie takich zakazów przekracza kompetencję Rady Miejskiej sformułowaną w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy. Kompetencja Rady Miejskiej ogranicza się bowiem do określenia obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe w zakresie ochrony przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.

Treść § 17 ust. 6 Regulaminu kreuje obowiązek osoby utrzymującej psa przechowywania zaświadczenia potwierdzającego realizację obowiązku wykonania szczepień przeciwko wściekliznie. Brak jednak podstawy prawnej do nałożenia przez Radę Miejską na właścicieli psów obowiązku przechowywania zaświadczenia potwierdzającego realizację obowiązku wykonywania szczepień przeciwko wściekliznie. Tym samym § 17 ust. 6 Regulaminu stanowi przekroczenie przez Radę Miejską przyznanej ustawowo kompetencji. Analogiczne stanowisko do stanowiska organu nadzoru zajął WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Ol 46/13: *„Brak jest podstawy prawnej do uchwalenia przez radę gminy w regulaminie utrzymania czystości i porządku obowiązku właścicieli psów do przechowywania zaświadczenia potwierdzającego realizację obowiązku wykonywania szczepień przeciwko wściekliznie”*.

Przekroczenie kompetencji ustawowej przyznanej Radzie Miejskiej stanowi § 18 ust. 4 Regulaminu regulujący zasady umiejscowienia uli/pasiek na terenie nieruchomości, gdyż stanowi bezpodstawną ingerencję zarówno w prawo własności nieruchomości jak i stosunki sąsiedzkie, a więc obszary stanowiące prawo prywatne, a nie prawo publiczne. Rada Miejska nie ma kompetencji do wprowadzania takiej regulacji w Regulaminie. Stanowisko organu nadzoru potwierdzają poglądy judykatury czego przykład stanowią:

- wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2020 r., sygn. akt II SA/Łd 12/20: *„Nakaz, aby pszczoły trzymać w ulach zasadniczo mieści się w delegacji zawartej w art. 4 ust. 2 pkt 7 ustawy. Natomiast*

nakazanie, aby ule były ustawione w konkretnej odległości od granicy nieruchomości i które powinny być oddzielone stałą przeszkodą, która spowoduje wznoszenie się wylatujących i powracających do ula pszczół nad pobliskim terenem, bezprawnie ingeruje w stosunki sąsiednie. Trzeba mieć na uwadze, że w zależności od odległości ustawienia uli od nieruchomości sąsiedniej, ewentualne zakłócenia powodowane hodowlą pszczół mogą zostać zakwalifikowane "bądź jako immisje pośrednie, bądź jako immisje bezpośrednie. Ocena w tym względzie zależy od konkretnego przypadku" (J. Buczek, Cywilnoprawna problematyka hodowli pszczół, "Przeгляд Sądowy" 2003 r., nr 2, s. 33). Jest to jednak sfera prawa prywatnego, a nie publicznego. Kwestionowany zapis wkracza w sposób nieuprawniony w sferę prawa sąsiedzkiego (art. 144 K.c). Tymczasem Rada gminy nie posiada uprawnienia do doprecyzowania regulacji kodeksowych dotyczących prawa sąsiedzkiego w akcie prawa miejscowego".

Mając powyższe na uwadze wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski